

ham; men der er jo ogsaa besynderligt nok kun een Bei, som den ærede Rigsdagsmand har paaæget, ad hvilken man kunde komme dertil, nemlig den, at naar en Præst fandtes at være ikke rigtig tro i sin Embedsgjerning, ikke rigtig tro i Udviklingen af de Gyver, Gud har betroet ham, skulde der gjøres et Afdrag i hans Lønning, og naar det viste sig, at Mange løste Sognebaand fra ham, saa skulde Afdraget være meget stort, og saa skulde man anvende denne Deel af den ham tillagte Lønning til Frimenighederne. Det ærede Medlem maa ikke tage mig ilde op, at jeg siger, at det er mig ufatteligt, hvorledes Noget kan falde paa et saadant Forslag, men derimod er det mig aldeles klart, at det er Noget, som ingen Regjering kunde gaae ind paa. — Der er to Talere, som med stor Kraft have erklæret sig imod Lovforslaget, de ærede Medlemmer for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg) og Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen). De ere staaede ind paa en ganske anden, praktisk Bei, og det er ogsaa den eneste Maade, hvorpaa man kan behandle et Anliggende, som, idet det beffæstiger sig med factiske Forhold, umuligt lader sig afgjøre efter Hensyn til Idealer eller Ideer, der slet ikke kunne finde nogen praktisk Anvendelse. Det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds er ligesaa utilfreds med alle de tidligere forelagte Forslag til en Omordning af Præsternes Lønning som med det nu foreliggende; men, idet han har udtalt, at han ikke kunde stemme hverken for det ene eller det andet af dem, har han som sagt dog holdt sig paa et praktisk Standpunkt. Han frygter nemlig for, at naar dette Lovudkast blev taget til Følge, vilde Virkningen deraf let blive, at Finantserne bleve udsatte for Fare, at der kom til at hvile for stærke Udgifter paa dem. Jeg troer nu for det Første, at af den Beregning, der er bleven gjort efter saa særdeles nøiagtige Oplysninger, at man kan være temmelig rolig for den Maade, hvorpaa Beregningen er steet, — Beregningen over, hvad der vil blive at disponere over til forffjellige kirkelige Diemed og i det Hele til det, der er omtalt i § 6, — vil man have steet, at Forslaget ikke kan medføre en saadan Fare. Men dertil kommer, hvad der er stærkt udhævet

under den tidligere Forhandling, at der jo ikke bliver Spørgsmaal om at anvende til disse forffjellige i § 6 omtalte Diemed Mere, end hvad der maatte blive tilovers ved Hjælp af de Afdrag i Lønningerne, som § 2 omtaler, i Forbindelse med de forffjellige Indtægter, som ifølge Lovforslaget ere tillagte de Paagjældende, og det er disse Hensyn, som gjøre, at jeg ikke kan dele den ærede Rigsdagsmands Frygt for, at Finantserne skulde være udsatte for at komme til at udrede yderligere Bidrag til de i §§ 5 og 6 omhandlede Udgifter. Nu sagde den ærede Rigsdagsmand ganske vist, hvad der ogsaa er blevet tiltraadt af et andet enkelt Medlem, at saa vilde man komme til Rigsdagen og forlange yderligere Tilskud. Ja, gif saa Rigsdagen ind derpaa, var der ikke Noget at gjøre, men sagde Rigsdagen Nei, var dermed Sagen afgjort, og Faren tillige paa denne Maade afvendt. Den Bei, som den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen) er gaaet, er meget afvigende derfra. Han stiller i Spidsen for de forffjellige Forslag, som han agter at gjøre gjældende, en kort lille Sætning, men som ganske vist er indholdsrig og betydningsfuld. Han siger: Folkekirken er en borgerlig Indretning i Staten, og gaaende ud derfra, og at den ikke er Andet, kommer han, idetmindste for en stor Deel, til at knytte de Forudsætninger, hvorfra han gaaer ud, og de Følgeslutninger, han drager derfra, til den nævnte Sætning: Folkekirken er en borgerlig Indretning. Jeg har nu den fulde Overbevisning, at det ikke er tænkeligt, at Mange i Folkethinget eller i Rigsdagen eller i Befolkningen i det Hele ville kunne tiltræde den Mening, at Folkekirken ikke er Andet end en borgerlig Indretning i Staten, en Indretning, om hvilken den ærede Rigsdagsmand bemærkede, at den sørger man for, for at den Deel af Befolkningen, som ønsker det, paa denne Maade altid kan finde den Sjælesorg og den øvrige aandelige Pleie, som den behøver. For mig staaer Sagen ganske anderledes, og jeg troer, at jeg har Grundloven for mig. Det er dog utænkeligt, at man, naar Grundloven bestemmer, at den evangelisk-lutherske